

SECUNDÀRIA 4t / BATXILLERAT

BLACK FRIDAY,
BLACK SATURDAY,
BLACK SUNDAY...

Unitat Didàctica
Ciències Socials

PER A MILIONS DE PERSONES AL MÓN
TOTS ELS DIES SÓN NEGRES

La nostra manera de consumir afecta a les persones més vulnerables

CONSUMIR EL JUST I NECESSARI DEPÈN DE TU

FITXA DEL PROFESSORAT

Objectius específics

- Fomentar el consum responsable i just per part dels alumnes / es.
- Desenvolupar l'anàlisi crítica davant la realitat de consum internacional.
- Generar un compromís amb la societat com a consumidors responsables.
- Ser conscients i produir alternatives de consum.
- Promoure un canvi d'actitud respecte al consum personal.
- Afavorir el pensament crític i qüestionar de manera constructiva.

Continguts

- Consum responsable.
- Anàlisi d'infografies i documents gràfics.
- Comerç just.
- Anàlisi de causes i conseqüències del nostre consum.
- Sensibilització de l'alumnat en l'elecció dels productes a consumir.
- Presa de consciència sobre les diferents estratègies utilitzades en el màrqueting.

Competències bàsiques

- **Comp. Comunicació lingüística**
 - Adquirir un vocabulari bàsic relacionat amb el lema (solidaritat, màrqueting, consum responsable ...)Comp. Matemàtica
 - Utilitzar eines matemàtiques per analitzar situacions de consum responsable (ex. Percentatges).
- **Comp. Coneixement i interacció amb el món físic**
 - Analitzar l'acció de l'home i la utilització de recursos i persones identificant els problemes generats i valorant els exemples d'ús responsable que assegurin la seva protecció i cura.
- **Comp. Tractament de la informació i competència digital**
 - Tractar informació de fonts escrites, gràfiques i audiovisuals procedents de suport en paper o de les tecnologies de la informació i comunicació.
- **Comp. Social i ciutadana**
 - Apropar-se a diferents realitat socials locals i internacionals.
- **Comp. Cultural i artística**
 - Apreciar el valor de la creació artística de l'alumnat.
 - Elaborar i difondre publicitat crítica (cartell, curt, póster...)

- **Comp. Aprendre a aprendre**
 - Construir una visió personal dels problemes derivats de la societat de consum al Nord.
 - Aplicar diferents raonaments davant d'iniciatives comercials i predir els seus efectes.
- **Comp. Autonomia i iniciativa personal.**
 - Desenvolupar iniciatives de presa de decisions a l'hora de realitzar aportacions al grup.
 - Extreure conclusions després de l'anàlisi de la documentació aportada.
- **Comp. Espiritual**
 - Sensibilitzar a l'alumnat sobre les desigualtats, injustícies i problemes derivats del consum.
 - Reflexió personal i grupal sobre els nostres hàbits de consum com a causants de les desigualtats socials i econòmiques.

Temporalització

- Quatre sessions de 50 minuts. (veure desenvolupament de l'activitat).

Criteris d'avaluació

- Identificar les conseqüències de la societat de consum.
- Analitzar les desigualtats econòmiques i socials derivades del nostre sistema econòmic actual.
- Participar activament en les diferents reflexions.
- Exposar el resultat final (producte elaborat: cartell, curts...)
- Valorar i apreciar la qualitat, el sentit artístic i crític dels treballs realitzats (concurs)

Desenvolupament de la unitat

Sessió 1

Activitat 1 (aprox. 30 min-35 min.)

- Visualització del vídeo de “Documentos tv” de radio televisió espanyola “Consumo: el imperio de los sentidos”
<http://www.rtve.es/television/20131003/documentos-tv-consumo-imperio-sentidos/755040.shtml>
- El professor o la professora seleccionarà els continguts que consideri més apropiats per al seu grup-classe.
- Al vídeo es fa un recorregut sobre els 5 sentits:
- “Cada dia rebem milers d’estímul publicitaris i prenem decisions de compra però... Som lliures de prendre aquestes decisions? Ens guien la raó i la consciència al inclinar-nos per un determinat producte? Què fan les marques i les botigues per atraure’ns? Com s’activa el es coneix com el botó de compra?”
- Marques i empreses que estan cada dia més interessades en saber el que passa al nostre cervell, ja que qui millor el conegui tindrà més avantatges en front als seus competidors en un mercat amb una oferta torrencial.
- Les estratègies de venda dels últims anys aposten per estimular els cinc sentits dels consumidors, emocionar-los amb les marques i convertir el acte de compra en una experiència; el que es coneix com màrqueting sensorial.
- Marques, botigues, experts en màrqueting, neuromàrqueting, neuròlegs, experts en neurotecnologia, psicòlegs, consumidors, empreses d’assessorament sensorial intervenen en aquest documental, que reflecteix com els sentits i les emocions influeixen, i molt, en la decisió de compra.

Activitat 2 (20-15 min.)

- **Rutina de pensament**
 - Veig
 - Què he vist al vídeo?
 - Penso
 - Què penses que significa el que has vist?
 - Em pregunto
 - Què et preguntes en relació al que has vist?
- **A tenir en consideració: aquesta rutina es pot realitzar entregant als alumnes tres post-it de diferents colors assignant a cada color una part de la rutina veig/penso/em pregunto. Per realitzar la posada en comú i visualitzar el resultat final de tots els companys i companyes, l’alumnat podria llegir en veu alta a la vegada que enganxen ca un dels post-it en un mural.**

Sessió 2

Activitat 1 (aprox. 20-25 mins.)

- Des del PowerPoint "Photo shoot" es durà a terme una reflexió col·lectiva sobre els següents temes: consumisme, consum responsable, comerç just, explotació laboral i explotació infantil. Amb totes les idees que surtin s'elaborarà un mapa mental a la pissarra.

- A continuació es troben els enllaços d'on s'han agafat les imatges pel Power Point.

<http://www.expoknews.com/wp-content/uploads/2014/06/Consumo-responsable-Ropa.jpg>

<http://www.hipopotamo.com/blog2/wp-content/uploads/clueless-026-full.jpg>

<http://slowmotiv.com/wp-content/uploads/2014/01/a-womans-work.jpg>

<http://www.mediamarkt.es/static/Specials/campaigns/plan-renovator/img/header-post.jpg>

http://ichef.bbci.co.uk/news/ws/660/amz/worldservice/live/assets/images/2015/01/22/150122162846_workers_desmantling_e_waste_guiyu_china_624x351_johanneseiseleafpgettyimages.jpg

<http://holaxd.com/wp-content/uploads/2014/06/no-tengo-nada-que-ponerme-590x507.jpg>

<https://albertsales.files.wordpress.com/2012/11/sumangali.jpg?w=547>

http://www.muycanal.com/wp-content/uploads/2015/10/plan_renovate_smartphone_worten.jpg

<http://image.slidesharecdn.com/thebrazilianeconomyoctober2011-140216103859-phpapp01/95/the-brazilian-economy-recycling-who-pays-for-it-october-2011-12-638.jpg?cb=1392547166>

<http://media.treehugger.com/assets/images/2011/10/recyclebank-recycling-program-heading-europe.jpg>

<http://www.nustreamgraphic.com/wp-content/uploads/2015/10/recycling-ink-cartridges-pays.jpg>

http://www.matchfitsports.co.uk/uploads/IMG_2629small.jpg

<https://fragmentsdevida.files.wordpress.com/2013/11/zapatillas-rotas.jpg>

<http://1.bp.blogspot.com/-MmKJ-NZ-rX0/TwSY0ApeFbl/AAAAAAAAAD4/sksquHooiDE/s1600/TEMA%2B8.jpg>

<https://generacionbasura.files.wordpress.com/2015/03/basura-playa-guibia-9.jpg>

http://www.ico-spirit.com/uploads/images/news/recycling_pays.jpg

<http://blogs.lavozdegalicia.es/nomepidancalma/files/2014/07/Camiseta-desglose-gastos.jpg>

http://m1.paperblog.com/i/186/1867669/vineta-homenaje-victimas-del-desastre-banglad-L-bm3_xH.jpeg

<http://www.audistico.es/archivos/Consumistas.gif>

<http://cdn3.upsocl.com/wp-content/uploads/2015/05/fash-rev2.jpg>

<https://letiroirdubonton.files.wordpress.com/2012/04/unicef29my.jpg>

<http://www.risasinmas.com/wp-content/uploads/2014/04/Consumismo-600x480.jpg>

<http://www.proecuador.gob.ec/wp-content/uploads/2015/05/comercio-justo.jpg>

<http://i0.wp.com/www.radioactividadgranada.com/wp-content/uploads/2015/01/Felicidad->

[Marchas-Dignidad.jpg](#)

<http://territoriomarketing.es/wp-content/uploads/2014/06/consumo-responsable-1.jpg>

<http://blogs.gestion.pe/e/anunciasluegoexistes/023-consumismo2.jpg>

http://necesitodetodos.org/wp-content/uploads/2012/04/381335_321597791197995_284966948194413_1118601_791366667_n.jpg

<http://sd.keepcalm-o-matic.co.uk/i/keep-calm-and-unete-al-cambio.png>

- Música del PowerPoint: Laurent Wolf "No stress".

Activitat 2 (20-25 mins.)

QÜESTIONARI MATERIALS SED.

1. Et consideres un consumidor responsable.
2. Alguna vegada has estat conscient de la manipulació a la qual ens sotmeten les grans marques per fomentar el nostre consum.
3. En moltes ocasions, comprem coses que no necessitem, simplement per moda, tendència, ... Quina és l'última cosa que has comprat?
4. Creus que som conscients del manipulats que estem a l'hora de comprar.
5. Coneixes el comerç just.
6. Saps que hi ha productes de comerç just en totes les ciutats i no són molt més cars.
7. Estàs d'acord amb aquesta afirmació: "Perquè nosaltres puguem comprar a un preu determinat, ha d'existir una persona que produeixi la matèria primera i la transformi a un preu molt més baix i això genera diferències socials cada vegada majors entre el nord i el sud".
8. Crec que ja que no queden fàbriques tèxtils que utilitzen mà d'obra infantil.
9. L'única diferència entre una samarreta Adidas i una sense marca és la qualitat de la peça.
10. Saps que darrere de moltes de les grans marques hi ha feina en un règim proper a l'esclavitud.
11. Les dones són les més perjudicades en la producció tèxtil perquè gran part de la mà d'obra és femenina.
12. Sabries dir (sense mirar-lo) on va ser fabricada la roba que portes posada.
13. Imagina la fàbrica on va ser produïda una peça de roba que portes posada, ara ... vaig donar la primera paraula que sorgeixi de la teva ment.
14. Quantes vegades a l'any compres roba.
15. Et consideres un noi / a que vesteix a la moda i que li agrada vestir a l'última.
16. Que fas amb la teva roba usada que no està trencada ni desgastada.
17. Saps que hi ha organitzacions que reciclen aquesta roba.
18. Anomena alguna d'aquestes organitzacions que reciclen o reutilitzen aquesta roba.

Creiem que dins de la nova metodologia del canvi en la forma de fer classe i d'arribar a l'alumnat, podríem utilitzar una aplicació molt senzilla, intuïtiva i practica com és <https://www.mentimeter.com/> ja que ens permet crear qüestionaris en línia amb diversos tipus de preguntes (resposta múltiple, núvol de paraules, gràfiques, escales, ...) i que l'alumnat pot resoldre fàcilment a través dels seus mòbils entrant en el qüestionari habilitat per a tal fi. Pots donar-te d'alta a través de

facebook, amb un compte de google o fins i tot a la mateixa pàgina. Un cop creat el qüestionari, la pàgina et dirigeix a una direcció i et dóna un codi per introduir i començar a respondre les preguntes de tal manera que pots veure els resultats a l'instant.

Sessió 3

Activitat 1

- En aquesta sessió es realitzaran els projectes per al concurs que es detalla a continuació:

CONCURS SED I EL CONSUMO JUSTO

1. Tema

El tema central del concurs és **nostra forma de consumir afecta els més vulnerables. Consumir el just depèn de tu.** Durant tota la setmana que es dedica a posar en pràctica les unitats didàctiques específiques per Sigueu, (indiquem la data en què s'elaboraran) aprendrem i coneixerem més sobre la necessitat de tenir un consum responsable. A través de les arts (cartell, vídeo, cançó), la nostra intenció és incitar l'alumne a plasmar la importància que té per a tota la societat prendre consciència del tema. En aquesta ocasió, la modalitat de participació és grupal per fomentar el treball grupal.

2. Participants

Alumnat de 4t ESO i batxillerat

3. Modalitat

Es plantegen tres modalitats de concurs:

- a. "Simfonia d'una signatura": En aquesta modalitat els participants formaran grups de no més de cinc alumnes i realitzaran una composició musical, (màxim 60 segons) sobre el títol proposat. El plantejament del concurs es realitzarà a nivell de cada classe i el professor/a s'encarregarà de la selecció del jurat així com de la recollida de treballs.

Per què hem triat aquest títol? Hem associat un terme del llenguatge musical amb el que tractem dimecres passat, les marques i les firmes que treballen al tercer món. Altres possibles títols per a aquesta modalitat podrien ser "Silenci d'una signatura" tenint en compte que el silenci també és un element del lèxic musical; o "Simfonia del silenci", seguint el mateix criteri que els altres dos títols, però amb el terme silenci amb una doble interpretació, d'una banda, com a pertanyent al lèxic musical i de l'altra, fent referència al silenci de la societat, tot i saber com és la manufactura de determinades marques.

- b. "Còpia zero": Hem triat el títol, tenint en compte que còpia zero és la primera versió d'una pel·lícula ja muntada i que s'usa per corregir densitats de llum i altres aspectes fotogràfics ". En aquest sentit, proposem als alumnes a realitzar un vídeo motivant-los a que siguin ells els que ajudin a corregir els aspectes de la societat de consum.

En aquesta modalitat, els participants formaran grups de no més de cinc alumnes i realitzaran un petit vídeo casolà de no més d'un minut sobre el títol proposat. El plantejament del concurs es realitzarà a nivell de cada classe i el professor s'encarregarà de la selecció del jurat així com de la recollida de treballs.

- c. "Llum i ombra d'una marca": ¿En aquesta modalitat, els participants formaran grups de no més de quatre persones i realitzaran un cartell o pòster dimensions? Sobre el títol proposat. El plantejament del concurs es realitzarà a nivell de cada classe i el professor

s'encarregarà de la selecció del jurat així com de la recollida de treballs. Les llums i ombres són elements de les composicions dels quadres i he seguit el mateix criteri que en les altres modalitats per buscar un títol; com veieu tenim un doble significat en les llums i ombres.

4. Calendari:

Data inici del concurs: (...)

Admissió de treballs:

5. Drets

Els participants han de ser els únics titulars dels drets d'autor de les obres enviades.

Els participants cedeixen els drets de les obres presentades a l'entitat organitzadora la qual podrà fer ús de les mateixes en totes les publicacions consideri oportunes.

6. Premis

El resultat del jurat es comunicarà a les persones premiades per correu electrònic i es farà públic mitjançant el web del Club de SED Junior i l'el web de SED.

1r Premi (...)

2n Premi (...)

3r Premi (...)

7. Jurat:

El professorat serà l'encarregat de la recollida de treballs.

Les decisions del jurat son inapel·lables.

8. Altres.

En tots els vídeos que es realitzin per l'alumnat o el professorat es tindrà en compte la normativa reguladora del dret a la imatge i la protecció de la infància a Espanya.

SED es reserva el dret a modificar en qualsevol moment les bases del present concurs, fins i tot la seva possible anul·lació abans que es faci públic que participants han resultat premiats, sempre que hi hagi una causa justa.

La participació en aquest concurs implica la total acceptació d'aquestes bases.

Sessió 4

Es durà a terme la presentació dels treballs per part de l'alumnat.